

der blev foretaget en Folkeafstemning i den Retning, skulde de Herrer nok faae det at vide. (Stemmer: Nei! Nei!). Jeg mener ikke, at man misbilliger Alt, hvad han har sagt her, men kun de Ytringer, der nærmest kunne siges at have foranlediget den Stilling, han nu indtager. — Dette var en Bemærkning, jeg troede at skulde Sandheden og Respektigheden, og som jeg vil finde mig foranlediget til at fremføre, saasnart saadanne absolut misbilligende Ytringer blive henkastede om Regeringens Handlemaade mod denne Mand. Hvis han aldrig havde sat sin Fod indensfor denne Sal, men havde indskrænket sig til at passe den Gjerning, hvortil han langt mere er kaldet, vilde dette Lovforslag efter min Overbeviisning aldrig være kommet frem, og det, som nu kaldes et levende og stort Folkeopstøt, vilde aldrig have reist sig i dette Omfang; thi jeg troer virkelig ikke, at den Bevægelse, der ellers kun ganske løselig herskede i Folket i Almindelighed, og den stærkere Bevægelse, som hersker paa Bornholm, vilde have givet Anledning til en saadan Lov. — Jeg skal nu tillade mig at gaae over til de Slutningsbemærkninger, jeg ønsker at fremsætte. De ærede Rigsdagsmænd for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (S. Sjørgensen) og Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanzen) have holdt Foredrag, som jeg ret indstændigt vil bede de Herrer i denne Sal om at lægge sig paa Hjerte, og som jeg er overbevist om, at den høitagtede Cultusminister vil betragte som ægte, gode, sandbrue Udtalelser af, hvad der rører sig i disse Mænds Kredse. Det kan vistnok ikke mistjendes, at der er mangfoldig Brøst i det, man kalder den danske Folkekirke, og at der paa mange Steder er Misfornøielse tilstede med de Mænd, som — for at jeg skal bruge et Udtryk, der passer i høieste Grad — mod deres Billie blive dem paaocroierede som Præster, ofte alene fordi det stæer paa denne Maade. Det er derfor karakteristisk, at der fra den modsatte Side møder os den Ytring: Særkjendet paa Ordenen i Folkekirken er ikke blot, at en Mand bliver ordineret, men tillige, at han kun bliver det, naar han kaldes til en vis bestemt Gjerning; han udsendes altsaa, uden at Menigheden har det Alleringeste at gjøre med hans

Kaldelse. Jeg spører til, at Præstekaldene ere — og det er for mig det Forargeligste — næsten blevne til en Handelsvare, der udbydes tilsalgs i Bladene, ligesom enhver anden Vare. Ethvert Kald opføres jo nemlig i Bladene med den lange Fortegnelse over, hvilke Indtægter det giver, og dette er ikke blot saarende for den religiøse Følelse, men det har ogsaa en anden slem Følge. Selv om nemlig en Præst — hvad der forresten ikke saa sjældent finder Sted — befinder sig i et godt og venligt Forhold til sin Menighed, opstaer der dog ved en ny Indrykkelse i Bladene en Fristelse for ham, ja, jeg har endog hørt, at den Mand, som man ellers saa høit ovre i Nyslinge, har seet et Embede i Sjælland, som tiltalte ham mere, og som han havde lyst til at entreve paa; det er en Skyggeside ved den hele Sag. Jeg skal indrømme, at det kan have sine store Vanfæligheder at omordne dette, men at det ikke er til Gavn for Religionsiteten i Landet, er vist. — Jeg skal slutte med den Bemærkning, at der over deslige Forhandlinger hviler et Vaand, som har været følt af adskillige Medlemmer, og, naar jeg henvender mig til de Herrer's Følelse, troer jeg nok, de ville indrømme mig dette. Naar man nemlig taler om sliche Sager, gaaer der en dobbelt Strømning gjennem Forhandlingerne. De hvile paa en Grund, som ikke egner sig til at omtales i sin fulde Udstrækning i en Sal som denne; de hvile paa noget Dybere og Helligere, som tilhører et andet Rige end det, hvori de borgerlige Forhold bevæge sig, og naar nu en Mand har en vis Sky for at trænge for dybt ind heri, for at paaberaabe sig dette høiere Hensyn for sin Mening, vil han staae magtesløs ligeoverfor Modstandere, som ikke have denne Sky for i politiske Stridigheder at paakalde Vorherre som Part i Sagen, idet de sige: Vi have ham paa vor Side, men de Andre have ham ikke. Denne Betragtningssmaade vil jeg bede gjort gjældende her, thi vi kunne ikke hamle op med Modstanderne; vi, som have en saadan Sky og ikke vide, hvorledes den høieste Magt bømmer vore Handlinger i dette Dieblit, fordi Ingens Handlinger kunne bestaae for den Høiestes Ansyn, tør ikke gaae dybere ind i Sagen i denne Henseende, men holde os til,